

ΦΥΛΛΑΔΙΟ Ε.2.1.
Κριτήρια Θεώρησης του Έθνους & του Εθνικισμού (Κ.Μ. 110427)

Χειμερινό Εξάμηνο 2015 – 2016, Πέμπτη 2 - 5 μμ (αίθ. Γ4)

Όροι & έννοιες που αναζητούμε επιλεκτικά σε συνάρτηση με την θεματική
εργασίας στην ανάγνωση με στόχο την γραφή.
Διδάσκων: Στέφανος Πεσμαζόγλου

- Α' 'Έθνος', 'Γένος', 'Φυλή', 'Λαός': Εννοιολογήσεις & θεωρήσεις
- Β' Έλληνας, Γραικός, Ρωμιός, Ορθόδοξος, Τούρκος, Οθωμανός, Μουσουλμάνος:
Χρήση εθνοτικών ονομάτων
- Γ' Γεωγραφία του Έθνους – έννοια συνόρων.
- Δ' Χαρτογραφία (χρήση χαρτών, συνοριακές γραμμές & λεζάντες).
- Ε' Τοπογραφία (έμφαση-υποβάθμιση περιοχών).
- Στ' Τοπία & Τοπιογραφία του Έθνους: (εννοιολογικά & εικαστικά –θάλασσα, βουνό, χωριό).
- Ζ' Χρόνος – εννοιολόγηση του εθνικού χρόνου.
- Η' Περιοδολόγηση (χρονολογίες σταθμοί & ως προς την οργάνωση έργου).
- Θ' Ήρωες & αντι-ήρωες
- Ι' Μνήμη & Λήθη (τι καταγράφεται ή/και απομνημονεύεται και τι αποσιωπάται)
- ΙΑ' Θρησκεία & Εκκλησία (Ορθόδοξη, Αυτοκέφαλη-Οικουμενικό Πατριαρχείο)
- ΙΒ' Γλώσσα: Η διαπραγμάτευση της: 'Γλώσσα', 'Ιδίωμα, Διάλεκτος & αλλόγλωσσοι
- ΙΓ' Ήθη & Έθιμα (λαϊκές παραδόσεις του έθνους: φορεσιά, τραγούδι, χορός)
- ΙΔ' Τελετές, σύμβολα, παραστάσεις
- ΙΕ' Τέχνες και η εθnikοποίηση τους στην συναφή επιμέρους ιστοριογραφία (εθνικοί ζωγράφοι, μουσικοί –εθνικό θέατρο + ο ρόλος του κινηματογράφου
- Κ' 'Τα Εθνικά Δίκαια' ('αιώνια θύματα' αντιδιαστολή με 'Άλλους' θύτες & σφαγείς)
- Λ' Μειονότητες–Θρησκευτικές, γλωσσικές, εθνοτικές: Εάν & Πως εμφανίζονται :
- Μ' ⇒⇒⇒ Εν τέλει Πολιτισμική ή/και φυλετική Ανωτερότητα ;

Φύλλαδιο Ε.2.2.
Λέξεις- Κλειδιά στις Αναγνώσεις & Ανιχνεύσεις

Συστοιχία Όρων (Συχνότητα & Πυκνότητα Χρήσης τους)

- ‘επαφές’ – ‘ανταλλαγές’ (αγαθών & ιδεών, εμπορικές & πολιτισμικές)
- δια-συνδέσεις – κρίσιμες διασυνδέσεις – χαρτογραφίες διασυνδέσεων βαθμός κρισιμότητας
- ‘συνάντηση’, ‘συν-απάντημα’, σταυροδρόμια
- ‘δεσμοί’ – ‘σύνδεσμοι’ – ‘κρίκοι’
- Δίκτυα-Δικτύωση (Networking)
- ‘συγγένεια, συμβίωση –πολιτισμική, γλωσσική
- επικοινωνία [σε ειρήνη & πόλεμο] (Ανατολής-Δύσης: περιοχή ενδιάμεσης αναφοράς Μεσοποταμία – Jack Goody & Joseph Needham)
- Συμβολή - συμβολές
- ‘Οφειλές’
- ‘το χρεός’ ή τα χρέη
- Προσφορά–‘αένη προσφορά’ (‘Μ. Ευεργέτες-Ευεργεσίες’, ‘Φιλανθρωπία’)
- ‘δότης πολιτισμού’ (αναλογικά με το αιματοδότης’)
- Ροές – Εισροές & Εκροές (υλικές & πολιτισμικές) – μονόδρομες & αμφίδρομες
- ‘επιρροές’, ερεθίσματα, επίδραση (μαζικές επιδράσεις)
- μετακένωση (μετάγγιση ιδεών, ανθρωπιστικής παιδείας: μετάδοση από έναν τόπο σε άλλο, από ένα άτομο στο άλλο – Κοραής τον πρωτοεισάγει 1805 & Κ.Θ.Δημαράς τον χρησιμοποιεί μεταπολεμικά)
- ποιός διδάσκει ποιόν ; (Αθήνα Σχολή της Ευρώπης)
- Πρό-τυπα - Παρα-δείγματα - Υπο-δείγματα: ΚΥΡΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑ, Κυρου Ανάβασις (Ξενοφών)⇒ ⇒ Περσικά παιδευτικά σχολικά πρότυπα διδάσκονται
- διάχυση – διάδοση από το Κέντρο στην περιφέρεια & τανάπαλιν
- αλληλόδραση – αλληλεπίδραση
- διείσδυση – αλληλο-διείσδυση
- ενσωμάτωση – ‘αφομοίωση’
- μεταφορά
- Δάνεια & Αντι-δάνεια (γλωσσικά & πολιτισμικά)
- Καταγωγή [καταγωγές - πολλαπλές] – προέλευση [προελεύσεις-πολλαπλές] & Ρίζες ΔΕΝ Ξ Ξ Ξ πολιτισμική ΜΟΝΟΓΕΝΕΣΗ
- Μετάφραση-Αντιγραφή-Αρπαγή-Κλοπή: διαχωριστικές γραμμές
- ‘ΚΟΙΤΙΔΕΣ ή ΑΝΑΜΕΤΑΔΟΤΕΣ πολιτισμών ;
- ΔΙΚΝΟ πολιτισμού
- ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ (π.χ. Ευρώπης για να επανακάμψει Αρχαιότητα στην Σύγχρονη Ελλάδα

Φυσικά και η ως άνω συστοιχία όρων κατατίθεται ως αναγκαία προϋπόθεση ιχνηλασίας σε κάθε ανάγνωση κειμένου. Μπορεί να εντοπιστούν και άλλοι όροι. **Δεν Ξ υπάρχουν μοναδικές καταγωγές ούτε αρχικές αποκλειστικές μήτρες ή κοιτίδες πολιτισμικές.** Αξονας σκέψης σε κάθε πειθαρχία είναι ο αποκλεισμός απόλυτα μονοσήμαντων, μονόδρομων επιρροών και μοναδικών καταγωγών. **Ο Κανόνας είναι Μίξη - επιμειξία η υβριδικότητα πολιτισμών.**